

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ολυμπιακό κρασί

Μία από τις αναρίθμητες επιστολές της Αχάια Κλάους της 31ης Ιουλίου 1962. Η αλληλογραφία είναι με την Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων και αφορά την μεσολάβηση της Αχάια Κλάους στη συγκομιδή και μεταφορά σταφιδοκάρπου από κτήμα της ΕΟΑ στην Αρχαία Ολυμπία

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ - ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΑΝΑΠΝΗΞΕΩΝ

Μεγάλοι και μικροί στην Αχάια Κλάους

ΟΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΑΦΩΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ

Τάκης και Γιάννης το 1971 στην Αχάια Κλάους (αρχείο Νίκου Κακογιάννη)

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

☛ Το «Αρχείο εντυπώσεων» έχει μία και μόνο διακοπή στη διάρκεια των 150 χρόνων ζωής του. Για περίπου 2½ μήνες δεν υπάρχει ούτε μία υπογραφή. Είναι η περίοδος από τις 27 Οκτωβρίου 1941 έως τις αρχές Ιανουαρίου 1941, όταν η κήρυξη του Πολέμου από τους Ιταλούς και η τραγωδία από τους βομβαρδισμούς στην Πάτρα δεν επέτρεψαν σε κανέναν ν' ανέβει στην Αχάια Κλάους

πριγκιποπούλες. Υπέγραψε λοιπόν στο βιβλίο ως βασιλιάς! Ος Μιχαήλ ο Β' Θεοδωράκης!

☛ **Ελάχιστοι** είναι οι πρωθυπουργοί που δεν επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους. Τις περισσότερες παρουσίες έχει ο Γεώργιος Ανδρέα Παπανδρέου, ενώ ο Κώστας Μητσοτάκης επισκέφτηκε τον χώρο (από τον οποίο εντυπωσιάστηκε) από σπόντα! Ήταν κουμπάρος στον γάμο του Ν. Νικολόπουλου, που είχε γίνει επί πρωθυπουργίας του στην Αχάια Κλάους, είχε μεταβεί στο χώρο με ελικόπτερο!

☛ **Λίγο μετά** την υποδούλωση της Πάτρας στα ιταλογερμανικά στρατεύμα-

τα, τέλη Απρίλη του 1941, ο νέος (Γερμανός) στρατιωτικός διοικητής της Πάτρας επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους. Ενημερώθηκε για το «βαυαρικό» παρελθόν της (Κλάους, Αμβουργερ) είδε τα τετράτονα βαρέλια με μαυροδάφνη του 1873 που είχαν αφιερωθεί στον πρώσο στρατάρχη Χέλμουτ φον Μόλτκε το 1890 και στον πρόεδρο της Πρωσίας Οτο Μπίσμαρκ το 1889 και έδωσε εντολή να μην πειράξει κανείς και ποτέ τίποτα από τους χώρους της οινοποιίας. Και κάπως έτσι η Αχάια Κλάους γλύτωσε βομβαρδισμούς και λεπλασίες εκείνη την μαύρη τετραετία... Κι εξακολουθεί να έχει αδιάλειπτη παρουσία, να έχει πλήρες το αρχείο της.

Του **ΤΑΣΣΟΥ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ**

Ηταν ένα ύψωμα, έξω από τον κάμπο της Πάτρας, που τότε μόλις είχε αρχίσει να οικοδομείται και να αναπτύσσεται εκτός Κάστρου, που προσέλκυσε το ενδιαφέρον ενός Γερμανού «επενδυτή». Ο σταφιδέμπορας Γουσταύος

Κλάους προχωρά στην επένδυσή του και αγοράζει ένα κτήμα στο τέρμα του Ρηγανόκαμπου, δίπλα στον Ομπλό. Είναι το 1859 και η ιστορία της Αχάια Κλάους μόλις έχει ξεκινήσει. Λίγα χρόνια μετά καθιερώνεται το «Βιβλίο Επισκεπτών» εκεί δηλαδή όπου σε ένα λευκό χαρτί, οι επισκέπτες του χώρου αποτυπώνουν τις εντυπώσεις τους. Το συγκεκριμένο αρχείο (με 98 βιβλία!) τηρείται μέχρι σή-

μερα ανελλιπώς και είναι η ζωντανή ιστορία της Αχάια Κλάους, ένα μοναδικός θησαυρός, ιστορικής και πολιτιστικής σημασίας για την πόλη. Οι «Επιλογές» τρύπωσαν στις ανήλιαγες αποθήκες της Αχάια Κλάους, βρήκαν τα βιβλία επισκεπτών και τα ξεφύλλισαν. Κι έμειναν άφωνες με όσα διάβασαν και τα οποία μοιράζονται μαζί σας στις σελίδες που ακολουθούν!

Θερμά ευχαριστούμε

☛ τον Περικλή Μπαλτά, εργαζόμενο και πρώην αντιπρόεδρο της Αχάια Κλάους και νυν υπεύθυνο χώρου και του ιστορικού αρχείου της εταιρείας.

☛ την Τόνια Ράπτη, συνταξιούχο εργαζόμενη της Αχάια Κλάους, υπεύθυνη ξεναγήσεων με πάνω από 30.000 ξεναγήσεις και υπεύθυνη ανάδειξης του ιστορικού αρ-

χείου για το μοναδικό πάθος και την ιδιαίτερη φροντίδα με την οποία ανταποκρίθηκαν στην παρούσα έρευνα. ☛ Κυρίως, όμως, τον Νίκο Καραπάνο.

☛ **ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ** κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα είχαν κατατάξει την Αχαΐα στην πρωτοπορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Είχαν φέρει ανάπτυξη, ευημερία και πολιτισμό. Σήμερα, δυστυχώς, διανύουμε την πιο «σκοτεινή» περίοδο. Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες πλήττονται, ενώ η Αχαΐα είναι στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες. **Η παράταξη «Επιμελητήριο Πρωταγωνιστής»** ιδρύθηκε για να μετατρέψει το Επιμελητήριο από «απόντα» σε «πρωταγωνιστή» της προσπάθειας να πάρει ξανά η Αχαΐα τη θέση που της αρμόζει στην Ελλάδα και την Ευρώπη. **Στο πλαίσιο αυτό, σας προσφέρουμε μια σειρά Ενθέτων που περιγράφουν την ένδοξη ιστορία των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών της Αχαΐας.**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

- ☛ Η ανάπτυξη και η τοπική οικονομία στον 19ο και 20ό αιώνα
- ☛ Βιομηχανίες-Επιχειρήσεις-Πρόσωπα-Γεγονότα

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΑΠΟΚΤΗΜΑ ΤΟΥ 1882

Τα θρυλικά βαρέλια

Το εικονιζόμενο βαρέλι είναι το ένα εκ των δυο μεγαλύτερων βαρελιών που υπάρχουν στην Ελλάδα με χωρητικότητα 13.195 λίτρα! Η ιστορία του πάει πίσω στο 1882, τότε που ο Βαυαρός Γουσταύος Κλάους αγόρασε στην Τεργέστη τα δύο αυτά δρύινα βαρέλια όπου και περιέχουν μαυροδάφνη από το 1898. Τα βαρέλια αυτά αφιερώθηκαν στην επίσκεψη του Βασιλιά Γεωργίου Α' και της Βασίλισσας Όλγας. Μάλιστα, η Βασίλισσα Όλγα ξαναεπισκέφθηκε τους χώρους μαζί με την κουνιάδα της, Βασίλισσα Αλεξάνδρα της Ουαλίας, η οποία δύσπιστη ζήτησε από τον Κλάους να

της φέρει μια σκάλα, σκαρφάωσε στο βαρέλι, έβγαλε την τάπα, έβαλε το δάχτυλο της και διαπίστωσε ότι το βαρέλι ήταν γεμάτο. Αυτό το περιστατικό είναι γραμμένο στα Γερμανικά, πάνω στο βαρέλι ως εξής: «Πάνω σε αυτό το βαρέλι σκαρφάωσε η αυτή Υψηλότης, πριγκίπισσα της Ουαλίας». Μια συλλεκτική φιάλη από αυτή τη Μαυροδάφνη διατίθεται προς πώληση, από πατρινή κυρία που την κληρονόμησε από εργαζόμενο εκείνης της εποχής στους αμπελώνες της Αχάια Κλάους. Η φιάλη είναι σφραγισμένη με βουλοκέρι και φέρει την σφραγίδα AWP (Achaia Wine Patras).

ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΗΣ Ο ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΚΛΑΟΥΣ

Ολα ξεκίνησαν το 1859

ΤΑ ΔΥΣΚΟΛΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ενα μικρό ιστορικό για να γίνει πιο κατανοητός ο μύθος και οι θρύλοι της Αχάια Κλάους...

Βρισκόμαστε στο 1859 και ο Γουσταύος Κλάους, αντιπρόσωπος της εταιρείας Φελς και Σια, προβαίνει στην αγορά μια έκτασης 60 στρεμμάτων στα 500 μέτρα υψόμετρο, στην περιοχή του Ριγανόκαμπου από τον κτηματία Γεώργιο Κωστάκη. Εκεί έκτισε την θερινή κατοικία του, στην οποία φρόντισε να φυτέψει αμπέλια.

Το 1861 ιδρύει την οινοποιητική εταιρεία Αχάια Κλάους. Στην αρχή διαχειριζόταν το κτήμα του με την εταιρεία «Γιάκομπ Κλίπελ». Τα πρώτα χρόνια της Αχάια Κλάους ήταν πραγματικά δύσκολα, αφού επιθέσεις των συμμοριών της περιοχής ήταν καθημερινό φαινόμενο. Παρ' όλα αυτά κατάφερε να επιβιώσει και να εδραιωθεί στην περιοχή χάρη στους δεσμούς του με την κεντρική εξουσία.[1]

Το 1872 οι ιδιοκτήτες της Φελς και Σια, ο Θεόδωρος Αμβουργερ και ο Γουσταύος Κλάους αποφάσισαν να ιδρύσουν την εταιρεία «Αχάια Ανώνυμη Εταιρεία Οινοποιίας». Από το 1873 έως το 1881 την διεύθυνση της εταιρείας ανέλαβε ο Αιμίλιος Βερλ. Από το 1883, οπότε και ανέλαβε την διεύθυνση της εταιρείας ο Γουσταύος Κλάους, έως το 1908 η εταιρεία επικεντρώθηκε στην παραγωγή ευγενών κρασιών, όπως η «Μαυροδάφνη», καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, στην παραγωγή «Δεμέστιχας».

Μετά τον θάνατο του Κλάους η εταιρεία πέρασε στα χέρια του

Γκούντερντ αλλά με το ξέσπασμα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου αναγκάστηκε να πουλήσει την εταιρεία και να καταφύγει στο εξωτερικό. Μέχρι το 1920, οπότε και η εταιρεία πέρασε στα χέρια του Βλάσση Αντωνόπουλου, η Αχάια Κλάους είχε μειώσει αισθητά την παραγωγή της. Από το 1920, με ένα μικρό διάλειμμα την περίοδο της Κατοχής, η εταιρεία αναπτύχθηκε ραγδαία. Το αποκορύφωμα έφτασε το 1955 όταν την επιχείρηση ανέλαβε ο Κωνσταντίνος Αντωνόπουλος, ο οποίος εφοδίασε με νέα μηχανήματα το οινοποιείο ενώ φρόντισε και για την πρόληψη ειδικών επισημιώνων. Το 1983 η εταιρεία έθεσε σε λειτουργία το νέο εμφιαλωτήριο. Το 1997 την θέση του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου ανέλαβε ο Νίκος Καραπάνος. Το οινοποιείο έχει πολλούς αποθηκευτικούς χώρους, στους

οποίους χωράνε έως 7.500 τόνοι. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι: Η αποθήκη με τις παλιές Μαυροδάφνες, η αποθήκη επιτραπέζιων οίνων, οι υπόγειες δεξαμενές καθώς και η αποθήκη Δανιηλίδας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει και το «αυτοκρατορικό κελάρι», του οποίου όλα τα βαρέλια είναι αναμνηστικά επισκέψεων Ελλήνων και ξένων Βασιλέων. Στο συγκεκριμένο χώρο φυλάσσεται και το παλαιότερο κρασί της Ελλάδας, η παλιά μαυροδάφνη του 1873. Το πιο αξιοπερίεργο μέρος των εγκαταστάσεων είναι το μπαρ του. Τα τραπέζια και οι καρέκλες έχουν σχήμα βαρελιού ενώ τα πολυφωτα είναι φτιαγμένα από πράσινες μπουκάλες και οι κουρτίνες από φελλούς. Επίσης αξιοσημείωτο είναι ότι στο οινοποιείο λειτουργεί μονάδα βιολογικού καθαρισμού.

Όλα αυτά τα χρόνια η Αχάια

Κλάους έχει γνωρίσει μεγάλες δόξες. Μερικές σημαντικές προσωπικότητες που επισκέφθηκαν το οινοποιείο: Ο Οττο φον Μπίσμαρκ, ο Φραντς Λιστ, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, η Μελίνα Μερκούρη, η αυτοκράτειρα Σίσσυ της Αυστρίας, ο στρατηγός Μοντιγκόμερι, ο Αλεξάντερ Φλέμινγκ, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο Παύλος Κουντουριώτης, ο Αριστοτέλης Γιάσης, ο Ομάρ Σαρίφ καθώς και οι Βασιλείς Γουσταύος Αδόλφος της Σουηδίας, Γεώργιος Α', Κωνσταντίνος Α', Γεώργιος Β' και οι βασίλισσες Αλεξάνδρα της Μεγάλης Βρετανίας, Λουίζα της Σουηδίας και οι βασίλισσες Όλγα και Σοφία της Ελλάδας καθώς και η πριγκίπισσα Μαρία Βοναπάρτη.

Η Μαυροδάφνη είναι το διασημότερο κρασί που παράγει η Αχάια Κλάους. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Κλάους ονόμασε έτσι αυτή την ποικιλία του κρασιού προς τιμήν της αρραβωνιαστικιάς του Δάφνης, μιας μελαχρινής όμορφης Ελληνίδας με μαύρα μάτια, η οποία πέθανε σε νεαρή ηλικία. Το κρασί παράγεται από μια ποικιλία κόκκινων σταφυλιών και στο τέλος της ωρίμανσής τους αποκτάνε ιδιαίτερα αρώματα όπως κερασιού, βανίλιας αλλά και αποξηραμένων φρούτων (κυρίως σταφίδας αλλά και σοκολάτας) και αποτελούν ιδανικούς επιδόρπους οίνους. Η Μαυροδάφνη είναι ιδιαίτερα γλυκό κρασί και κατά συνέπεια μπορεί εύκολα να προκαλέσει μέθη. Καταναλώνεται σε μεγάλες ποσότητες κατά τη διάρκεια του καρναβαλιού της Πάτρας.

Η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ ΣΥΝΟΠΛΙΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΨΗΛΙΟ

Ανακεφαλαίωση μέρους της ελληνικής ιστορίας

Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ*

Τα γεγονότα από το 1861, που ο Gustav Clauss θεμελίωσε το οινοποιείο του, μέχρι σήμερα, που το όνομα του Βαυαρού οινοποιού είναι ταυτόσημο με το κρασί, φέρνουν την ΑΧΑΪΑ CLAUSS στο προσκήνιο σαν μια «μοναδική στον ελληνικό χώρο αγροτική προεβία ενός κρασιού επιδόρπιου αλλά και ορεκτικού, της Μαυροδάφνης, και ταυτόχρονα ως εστία, πάλι μοναδική, ενός πολιτισμού πολυτέλειας, γαλίνης και τρυφής», όπως γράφει ο Νίκος Μπακουνάκης στο βιβλίο του «Το κρασί

του Γουσταύου», καταλήγοντας: «Το αποδεικνύουν αυτό οι επισκέψεις πολλών διασημοτήτων της εποχής». Οι επισκέψεις αυτές είναι καταγεγραμμένες στα Βιβλία Επισκεπτών του οινοποιείου, που φέρουν στο εξώφυλλό τους τις ενδείξεις «Einschreibebuch für Besuche auf Gutland» αρχικά, «Χρυσή Βίβλος Επισκεπτών» στη συνέχεια και, τέλος, «ΑΧΑΪΑ CLAUSS - Βιβλίο Επισκεπτών». Χιλιάδες υπογραφές και μικρά κείμενα, σχεδιογραφήματα, στιχουργικές ή μουσικές συνθέσεις ανθρώπων απ' όλο τον κόσμο, κοσμούν τις σελίδες των μοναδικών αυτών ιδιόγραφων βιβλίων, και δίνουν το στίγμα της ιστορικής οινοποι-

ίας στον 21ο αιώνα. Γιατί η ΑΧΑΪΑ CLAUSS σήμερα δεν είναι απλά το οινοποιείο εκείνο που σχεδίασε με τόση ευφυΐα ο ιδρυτής του, αλλά η ανακεφαλαίωση μέρους της νεώτερης ελληνικής ιστορίας και του πολιτισμού σε όλες τους τις εκφάνσεις. Γεγονότα σημαντικά, συναντήσεις και δράσεις που αφορούν στην οικική, μα και την κοινωνική, πολιτική, πολιτιστική, εμπορική, ακόμα και πολεμική δραστηριότητα της Πάτρας και της Ελλάδας, έχουν διαδραματισθεί εντός των τειχών του Αχαϊκού αυτού Οινοκάστρου και έχουν επιδράσει στην δημιουργία της ιστορικής του ιδιοπροσωπίας.

Η ΑΧΑΪΑ CLAUSS απέκτησε, με το πέρασμα των χρόνων, το χάρισμα να ταυτίζεται με την πόλη της Πάτρας, να αλληλοπεριχωρείται με την Ελλάδα, αλλά και να συνομιλεί με την υφήλιο. Κι αυτής ακριβώς της εξωστρεφούς ιδιοπροσωπίας το αποτύπωμα καταγράφεται εμφανώς στα βιβλία επισκεπτών, δείγμα των οποίων δημοσιοποιείται σήμερα, για πρώτη φορά, χάρη στο ερευνητικό ενδιαφέρον της φιλόστοργης εφημερίδας «Πελοπόννησος των Πατρών, τον εκδότη και τους συνεργάτες της οποίας συχαίρουμε και ευχαριστούμε θερμά.

* Ο Νίκος Καραπάνος είναι πρόεδρος της «Αχάια Κλάους».

ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

Πλουμιστή φυσιογνωμία με θαυμαστούς θησαυρούς

Της ΑΝΤΩΝΙΑΣ ΡΑΠΤΗ*

«**Η Ιστορία παρορά** τα καθέκαστα, ούτε δύναται να πράξει άλλως διότι θα την κατέκλυζεν το άπειρον. Και όμως αι λεπτομέρειαι αὐται ἄς ἀτόπως ἀποκαλοῦσι μικράς, εἶνε ωφέλιμοι. Αἱ μορφαὶ των αἰώνων συντίθενται εκ τῆς φυσιογνωμίας των ενιαυτῶν». Victor Hugo - Αθλιοί.

Αυτές τις μικρές, ωφέλιμες λεπτομέρειες της Achaia

Clauss, του ολοζώντανου οινοποιού της αχαϊκής γης ανασύρουμε καθημερινά από τα αρωματισμένα από τη Μαυροδάφνη κελάρια - θησαυροφυλάκια, τις διασώζουμε και συνθέτουμε την πλουμιστή με θαυμαστούς θησαυρούς φυσιογνωμία της, ώστε να παραδώσουμε τον πλούτο της στην ιστορία, που διδάσκει ακόμα και το μέλλον».

* Η Αντωνία Ράπτη είναι ξεναγός και υπεύθυνη ανάδειξης του ιστορικού αρχείου της Αχάια Κλάους

ΤΑ 34 ΒΑΡΕΛΙΑ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Το μοναδικό αυτοκρατορικό κελάρι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Το κελάρι υπ' αριθμόν 10, είναι από τα παλαιότερα κτίσματα της ACHAIA CLAUSS και βρίσκεται στο κέντρο περίπου του οικισμού. Η ιδιαιτερότητα του έγκειται στο γεγονός ότι κάποια από τα βαρέλια που περιέχει, γεμάτα με Μαυροδάφνη, είναι αφιερωμένα από τον Γουσταύο Κλάους και τους διαδόχους του σε σημαίνουσες προσωπικότητες της εκκλησιαστικής, πολιτικής, καλλιτεχνικής, αθλητικής και πνευματικής ζωής που έχουν επισκεφθεί το Οινοποιείο. Αφετηρία της παράδοσης αυτής, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, υπήρξε η επίσκεψη στη Gutland της αυτοκράτειρας της Αυστροουγγαρίας Ελισάβετ, το 1885, προς τιμήν της οποίας ο Γουσταύος Κλάους ονόμασε το κελάρι αυτό «Imperial Cellar», δηλαδή «Αυτοκρατορικό Κελάρι». Με την αύρα της αυτοπροσωπικής αυτοκρατορικής παρουσίας της εντός του, το «Imperial Cellar» θάλπει συνολικά 167 βαρέλια Μαυροδάφνης, τα 30 από τα οποία είναι αφιερωματικά και τα 4 έχουν παραστάσεις από την Ελληνική Μυθολογία.

1. Βαρέλι χωρητικότητας 4.140 L, με Μαυροδάφνη του 1873, αφιερωμένο στον Helmut von Moitke, στα 1890.
2. Βαρέλι χωρητικότητας 4.080 L, με Μαυροδάφνη του 1873, αφιερωμένο στον Otto von Bismarck, στα 1889.
3. Βαρέλι χωρητικότητας 13.195 L, με Μαυροδάφνη, αφιερωμένο στο βασιλιά της Ελλάδος Γεώργιο Α' τον Μάιο 1898.
4. Βαρέλι χωρητικότητας 13.195 L, με Μαυροδάφνη, αφιερωμένο στη βασίλισσα της Ελλάδος Όλγα, τον Μάιο 1898.
5. Βαρέλι χωρητικότητας 4070 L, με Μαυροδάφνη του 1885, αφιερωμένο στη βασίλισσα Όλγα.
6. Βαρέλι χωρητικότητας 2470 L, με Μαυροδάφνη του 1885, αφιερωμένο στην πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Ουαλλίας, τον Μάιο 1899.
7. Βαρέλι χωρητικότητας 4060

☛ Τα 30 βαρέλια στο αυτοκρατορικό κελάρι

8. Βαρέλι χωρητικότητας 4090 L, με Μαυροδάφνη του 1896, αφιερωμένο στο βασιλιά Παύλο Α', τον Απρίλιο 1949.
9. Βαρέλι χωρητικότητας 2545 L, με Μαυροδάφνη του 1940, αφιερωμένο: α) στην Ελληνική Βασιλική Αεροπορία Βάση Αράξου την 28 Οκτωβρίου 1949 και β) στο Hans Ehrenstrale, τον Δεκέμβριο 2003.
10. Βαρέλι χωρητικότητας 4070 L, με Μαυροδάφνη του 1898, αφιερωμένο στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α', τον Οκτώβριο 2000.

11. Βαρέλι χωρητικότητας 2510 L, με Μαυροδάφνη του 1899, αφιερωμένο στη Nadia Comăneci, τον Απρίλιο 2002.
12. Βαρέλι χωρητικότητας 2480 L, με Μαυροδάφνη του 1887, αφιερωμένο στο Δημήτρη Μυταρά.
13. Βαρέλι χωρητικότητας 2480 L, με Μαυροδάφνη του 1934, αφιερωμένο: α) Στον Μανώλη Γλέζο και β) στον Daríel Alarcón Ramirez, η «Benigno», τον Νοέμβριο 2002.
14. Βαρέλι χωρητικότητας 3395 L, με Μαυροδάφνη του 1930, αφιερωμένο: α) στον Τίτο Πατρίκιον τον Απρίλιο 2003 και β) στον Andrew V. Schally,

τον Απρίλιο 2010.

15. Βαρέλι χωρητικότητας 3395 L, με Μαυροδάφνη του 1930, αφιερωμένο στο Δημήτρη Μαρωνίτη τον Απρίλιο 2003.
16. Βαρέλι χωρητικότητας 2480 L, με Μαυροδάφνη του 1931, αφιερωμένο στον πρίγκιπα Albert του Μονακό, τον Σεπτέμβριο 2003.
17. Βαρέλι χωρητικότητας 2480 L, με Μαυροδάφνη του 1888, αφιερωμένο: α) στο Lucio Dalla τον Ιούνιο 2004 και β) στην Καλλιόπη, τον Δεκέμβριο 2004.
18. Βαρέλι χωρητικότητας 1975 L, με Μαυροδάφνη του

1934, αφιερωμένο στον Κώστα Τσόκλη, τον Σεπτέμβριο 2004.

19. Βαρέλι χωρητικότητας 2445 L, με Μαυροδάφνη του 1933, αφιερωμένο στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια το Νοέμβριο 2007.

20. Βαρέλι χωρητικότητας 1975 L, με Μαυροδάφνη του 1930, αφιερωμένο στη Νάνα Μούσχουρη, τον Ιούλιο 2008.

21. Βαρέλι χωρητικότητας 2490 L, με Μαυροδάφνη του 1896, αφιερωμένο στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο το Νοέμβριο 2008.

22. Βαρέλι χωρητικότητας 1980 L, με Μαυροδάφνη του 1935, αφιερωμένο στη Μαίρη Λίντα, τον Σεπτέμβριο 2009.

23. Βαρέλι χωρητικότητας 2490 L, με Μαυροδάφνη του 1928, αφιερωμένο στο Δημήτρη Χριστοφία, τον Μάρτιο 2010.

24. Βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1929, αφιερωμένο στον M. Grimaldi, τον Οκτώβριο 2010.

25. Βαρέλι με Μαυροδάφνη αφιερωμένο στον Γιάννη Ξανθούλη, τον Ιούνιο 2011.

26. Βαρέλι με Μαυροδάφνη αφιερωμένο στον Βασιλικό Σακκά, τον Σεπτέμβριο 2011.

27. Βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1922, αφιερωμένο στον Θάνο Μικρούτσικο, τον Νοέμβριο 2011.

28. Βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1901-1902, αφιερωμένο στους Mark Grauwels & Christophe Delporte τον Μάιο 2012.

29. Βαρέλι με Μαυροδάφνη αφιερωμένο στους Σόνια Θεοδωρίδου και Θεόδωρο Ορφανίδη, τον Μάιο 2013.

30. Βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1904-1905, αφιερωμένο στον Rotary international, τον Μάρτιο 2014.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΑ ΒΑΡΕΛΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Το «Imperial Cellar» φιλοξενεί ακόμη τέσσερα ξυλόγλυπτα βαρέλια με παραστάσεις από την ελληνική μυθολογία.

1. Αναπαράσταση του μύθου του θεού Διόνυσου και των Τυρρηνών πειρατών, φιλοτεκνημένη από τον ξυλόγλυπτη Νικόλαο Στεφανίδη το 1967.

2. Αναπαράσταση του Ηρακλή που δέχεται το κέρασμα της θεάς Αθηνάς, φιλοτεκνημένη από τον ξυλόγλυπτη Νικόλαο Στεφανίδη το 1968.

3. Αναπαράσταση του Διονύσου που δέχεται το κέρασμα της συζύγου του Αριάδνης, από τον ξυλόγλυπτη Νικόλαο Στεφανίδη το 1969.

4. Αναπαράσταση Σάτυρων που πατούν σταφύλια, φιλοτεκνημένη από άγνωστο ξυλόγλυπτη στο Αίγιο.

☛ Βασισμένη στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την Ροδούλα Σταθάκη - Κούμαρη για τα χειροποίητα βαρέλια της Αχάια Κλάους, η οποία κυκλοφόρησε σε βιβλίο το 2011 με τίτλο «Η οινοποιός εταιρεία «Αχάια» και τα χειροποίητα βαρέλια της».

Ο ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

Ο Χανς Ερενστρώλε στην Αχάια Κλάους

1

2

Ο Σουηδός θεολόγος Χανς Ερενστρώλε ήλθε στην Ελλάδα στις 7 Φεβρουαρίου 1944. Ήταν εκπρόσωπος του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού στην Επιτροπή Διαχειρίσεως για την

Ελλάδα, με έδρα την Πάτρα. Λόγω της πολυσαδούς δράσης και προσφοράς του, οι κάτοικοι των Πατρών τον αποκαλούσαν «Λευκό Άγγελο». Αναχώρησε για τη Σουηδία στις 15

Δεκεμβρίου 1944. Εκεί δημοσίευσε το 1945 το βιβλίο του με τίτλο «FREDSMAKLARE I GREKLAND» (Μεσολαβητής στην Ελλάδα) στο οποίο και αναφέρεται στα γεγονότα και

τις εμπειρίες που έζησε κατά το χρονικό διάστημα της παραμονής του στην Ελλάδα, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στην Καλαβρυτινή τραγωδία. Ο Χανς Ερενστρώλε έζησε στην Αγγλία

και η ΕΣΔΙΑ (Εταιρεία Συλλογής και Διάσωσης Ιστορικών Αρχαίων Ν. Αχαΐας) βρισκόταν σε συχνή επαφή μαζί του με τη βοήθεια κοινών φίλων. Επισκέφτηκε δύο φορές την

Αχάια Κλάους, η πρώτη όταν πρωτοήρθε στην Πάτρα, στα τελευταία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και η δεύτερη προ δεκαετίας, μαζί με την κόρη του, και ήταν η τελευταία φορά.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΡΑΜΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ 1892 ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Μοναδικό αρχείο πολιτισμού

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Απλές ευχαριστίες ολίγων λέξεων έως περιγραφικά κείμενα δύο και τριών σελίδων. Κείμενα στα Ελληνικά, στα Αγγλικά, στα Γερμανικά και σε

τόσες άλλες γλώσσες του κόσμου. Κείμενα γραμμένα το 1892 αλλά και το 2017. Πεζά κείμενα αλλά και ποιήματα, ότι τελικά μπορεί φανταστεί κανείς υπάρχει γραμμένο στα περίπου εκατό βιβλία

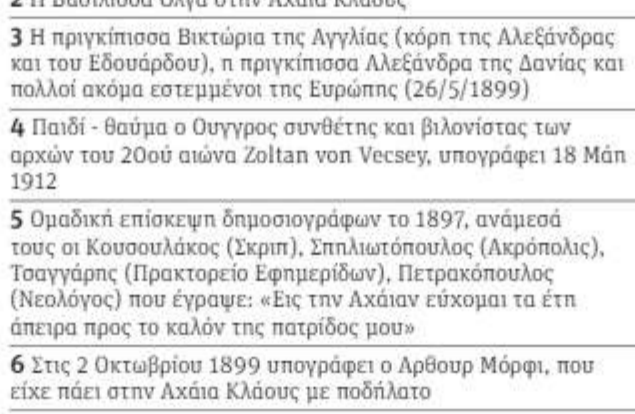
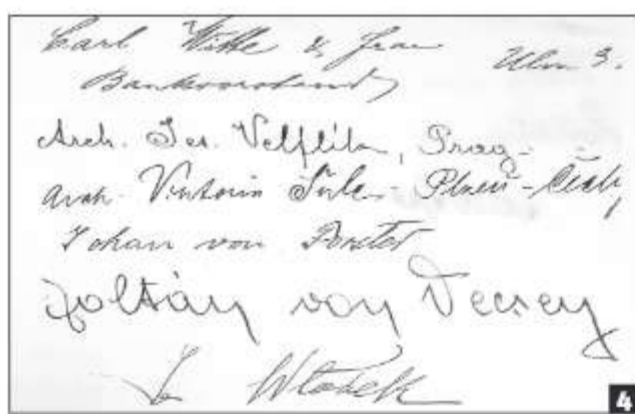
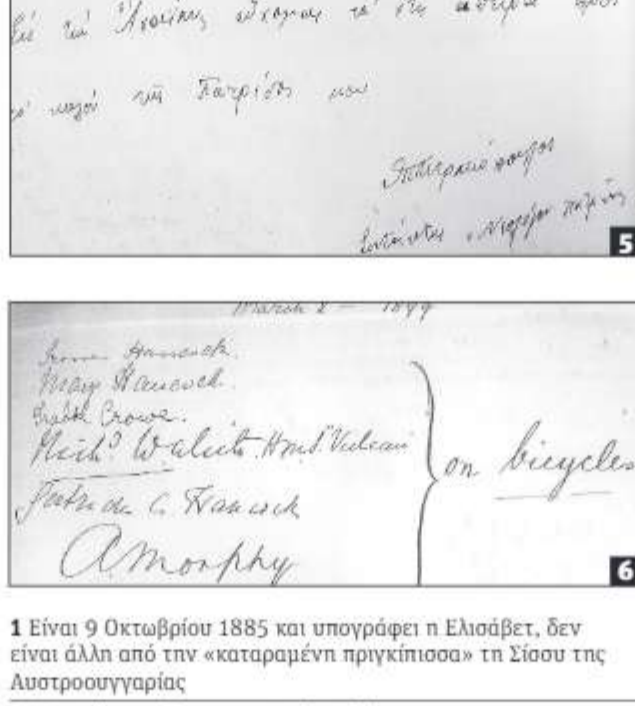
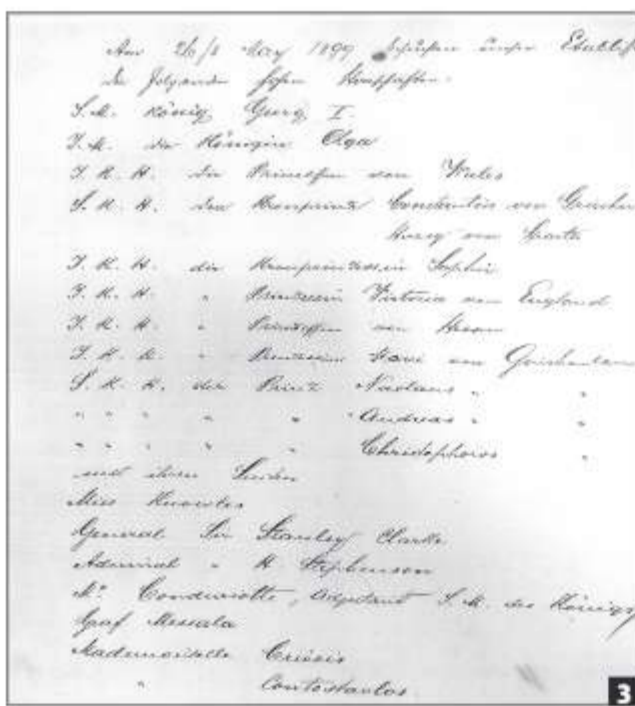
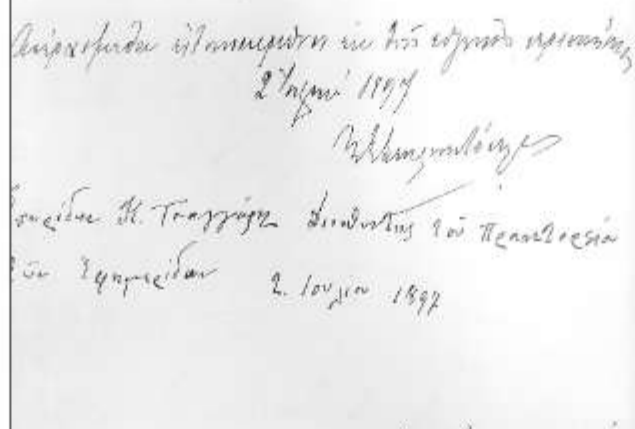
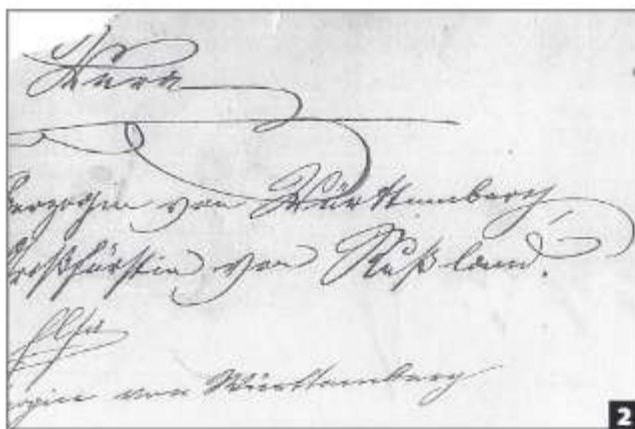
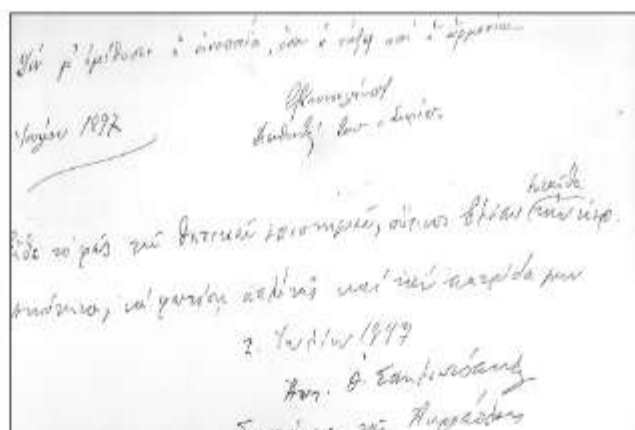
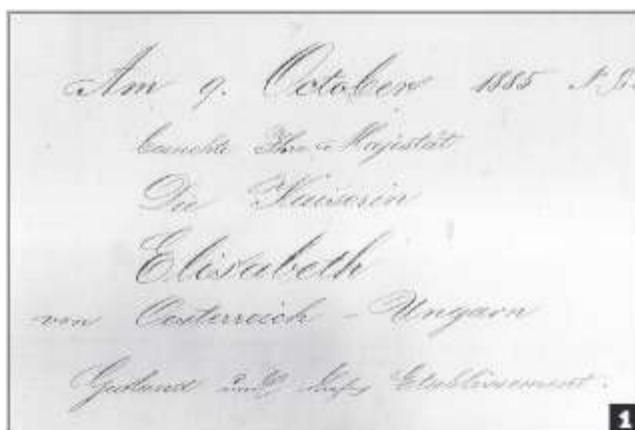
που συναποτελούν το «Αρχείο εντυπώσεων» της Αχάια Κλάους. Χιλιάδες ενυπόγραφες εντυπώσεις ανθρώπων που, είτε, απλά πέρασαν από το Πετρωτό και ανέβηκαν στις

εγκαταστάσεις της εταιρείας, είτε έκαναν ένα υπερατλαντικό ταξίδι αποκλειστικά και μόνο για να επισκεφθούν την Αχάια Κλάους. Οι «Ε» με την μοναδική μέριμνα και φροντίδα των αν-

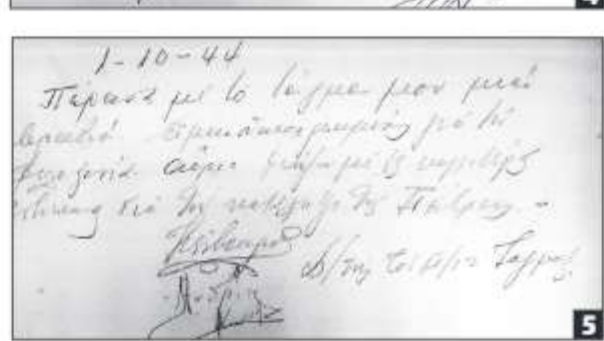
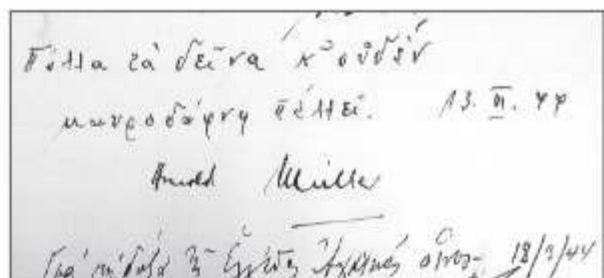
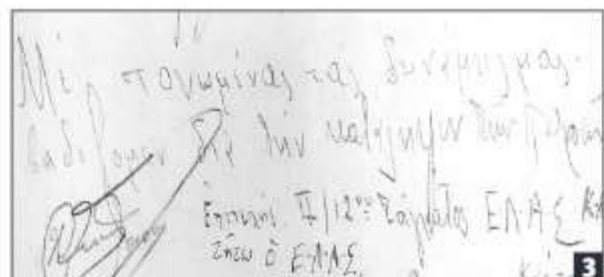
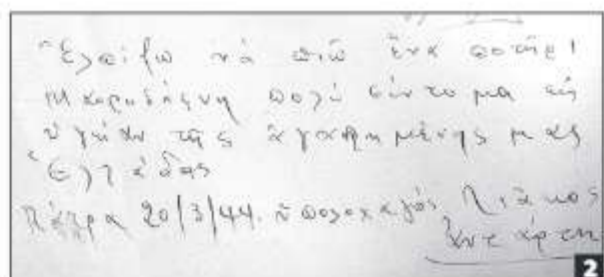
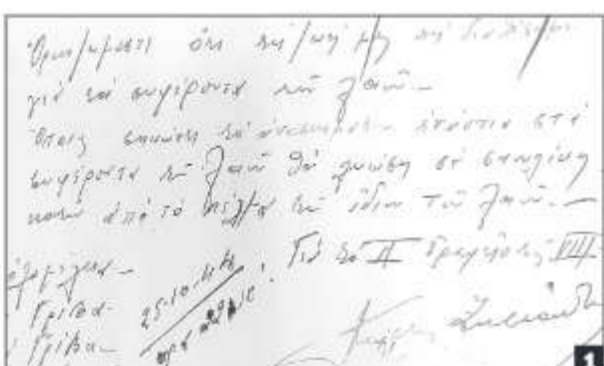
θρώπων της Αχάια Κλάους, που φημίζεται εξίσου τόσο για την υπέροχη μαυροδάφνη όσο και για την θαλωρη και ζέση με την οποία υπηρετεί τις αρχές της φιλοξενίας, παρουσιάζουν σήμε-

ρα μερικές υπογραφές από το «Αρχείο Εντυπώσεων». Είναι χωρίς καμία υπερβολή ή γλωσσικό φτιασίδι, ένα μοναδικής αξίας και σημασίας αρχείο πολιτισμού της Πάτρας.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ...

ΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΑΣ

- 1 Είναι 9 Οκτωβρίου 1885 και υπογράφει η Ελισάβετ, δεν είναι άλλη από την «καταραμένη πριγκίπισσα» τη Σίσου της Αυστροουγγαρίας
- 2 Η Βασίλισσα Ολγα στην Αχάια Κλάους
- 3 Η πριγκίπισσα Βικτώρια της Αγγλίας (κόρη της Αλεξάνδρας και του Εδουάρδου), η πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Δανίας και πολλοί ακόμα εστεμμένοι της Ευρώπης (26/5/1899)
- 4 Παιδί - θαύμα ο Ουγγρος συνθέτης και βιολιστής των αρχών του 20ού αιώνα Zoltan von Vecsey, υπογράφει 18 Μάρ 1912
- 5 Ομαδική επίσκεψη δημοσιογράφων το 1897, ανάμεσά τους οι Κουσουλάκος (Σκριπ), Σπλιωτόπουλος (Ακρόπολις), Τσαγγάρης (Πρακτορείο Εφημερίδων), Πετρακόπουλος (Νεολόγος) που έγραψε: «Εις την Αχάϊαν εύχομαι τα έτη άπειρα προς το καλόν της πατρίδος μου»
- 6 Στις 2 Οκτωβρίου 1899 υπογράφει ο Άρθουρ Μόρφι, που είχε πάει στην Αχάια Κλάους με ποδήλατο

- 1 Νοέμβρης του 44 και αντάρτες του ΕΛΑΣ υπογράφουν στο βιβλίο. Ευδιάκριτη η αφιέρωση: Οποιοσ σπκώνει το ανάστημά του ενάντια στα συμφέροντα του λαού θα λυώσει σα σκουλίκα κάτω από το πέλμα του ίδιου του λαού
- 2 Ο υπολοχαγός Λιάκος, υπογράφει ως αντάρτης. Είναι 20 Μαρτίου 1944, η Ελλάδα είναι ακόμα υπό γερμανική κατοχή...
- 3 «Με τονωμένες τας δυνάμεις μας βαδίζωμεν διά την κατάληψιν των Πατρών. Ζήτω ο ΕΛΑΣ»
- 4 «Πολλά τα δεινά κ' ουδέν μαυροδάφνη πέλλει», αλλά και «για τη δόξα της Ελλάδας»
- 5 «Πέρασα με το τάγμα μου»...

ΟΙ ΓΡΑΠΤΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Ο Θησαυρός της Αγίας Άννας

ΜΙΑ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΑ 300 ΕΤΩΝ

Εδώ και δύο χρόνια, από τον Απρίλιο του 2015, λειτουργεί μετά από αρκετά χρόνια, ο καθολικός ναός που βρίσκεται εντός των τειχών της ΑΧΑΪΑ CLAUSS. Αφορμή ήταν μία επιστολή από τον δραστήριο εφημέριο της Καθολικής Εκκλησίας των Πατρών π. Γεώργιο, στην οποία μας εξέφραζε την επιθυμία παλαιών ενοριτών να τελεσθεί Θεία Λειτουργία στο καθολικό παρεκκλήσιο το οποίο βρίσκεται στις εγκαταστάσεις της οινοποιίας μας στο Πετρωτό.

Ετσι, λοιπόν, μέλη της Καθολικής Εκκλησίας ανέβηκαν στα υψώματα της οινοποιίας λίγες ημέρες νωρίτερα, καθάρισαν και τακτοποίησαν το εκκλησάκι τους, ετοίμασαν τον χώρο και φρόντισαν για όλα τα αναγκαία. Κι όταν έφθασε η προκαθορισμένη ημέρα και ώρα, η ευάριθμη ενορία του Δυτικού δόγματος, τέλεσε την λειτουργία της κάτω από τις νερατζιές, τα λιγούστρα, τα κυπαρίσσια και τις δάφνες...

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια, δεν υπήρχε καμία αμφιβολία σε κανέναν, ότι η ΑΧΑΪΑ CLAUSS περιελάμβανε στον πολεοδομικό της ιστό τον ορθόδοξο ναό του Αγίου Θωμά και τον Καθολικό της Αγίας Άννης. Μάλιστα, σχετικά με τον δεύτερο, είχαμε και δύο γραπτές μαρτυρίες:

Η πρώτη, ήταν του παλαιού βαρελοποιού του οινοποιείου, Σπύρου Μάλλια, απόγονου του πρώτου συνεργάτη του G. Clauss, Francesco Malia, «τέταρτη γενιά εντός του Εργοστασίου και πέμπτη τα παιδιά μου», καθώς έγραψε ο ίδιος στο «Ιστορικό της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ από 1859 έως το 1984» που συνέταξε αυτοβούλως, αποθησαυρίζοντας όλη τη συσσωρευμένη του γνώση περί της ιστορίας του χώρου όπου γεννήθηκε, μεγάλωσε και δραστηριοποιήθηκε. Ο Σπύρος Μάλλιας, λοιπόν, πληροφορούσε, επί λέξει, τα εξής:

«Το 1924, η Κωσταντζά Αντωνοπούλου, σύζυγος του προέδρου Βλ. Αντωνοπούλου, κτίζει το εκκλησάκι SANTA ANNA. Η Κωσταντζά ήταν καθολική και όταν ήρθε στο εργοστάσιο βρήκε οικογένειες Καθολικών, που ως τότε εκκλησιάζονταν στο σπίτι του Σπύρου Μάλλια, ο οποίος είχε διαμορφώσει ένα δωμάτιο γι' αυτόν τον σκοπό. Η γυναίκα του Σπύρου Μάλλια, Μαρία, καταγόταν από την

Αγκόνα της Ιταλίας και είχε φέρει μαζί της δύο σπάνιες εικόνες, τον S. GIORGIO και την SANTA MARIA, κειμήλια από τους γονείς της. Μετά το κτίσιμο της Αγίας Άννας, η οικογένεια Μάλλια μετέφερε όλα τα εκκλησιαστικά της σκεύη και τις εικόνες εκεί».

Η δεύτερη μαρτυρία ανήκει στον Κωνσταντίνο Αντωνόπουλο, εγγονό του Βλάσπη και γιο του Αλέκου Αντωνόπουλου, ο οποίος, στη σελίδα 17 του αυτοβιογραφικού του βιβλίου ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ, σημειώνει: «Εκεί, στη γωνία του σπιτιού έκτισε ο παππούς την St. Anna, για να προσέυχεται η γιαγιά όποτε ένιωθε την ανάγκη.

Χρόνια μετά τον θάνατό της, η πέτρα της εκκλησίας γύρισε πίσω στην Ιταλία, κι έτσι η εκκλησία δεν λειτουργεί πλέον. Όμως το κτίσμα παραμένει ανέπαφο, ατόφιο. Τα μάρμαρα, οι εκκλησίες και τα κτίσματα, μνήμες ανθρώπων που ήσαν κάποτε και ιστορίας που γράφτηκε από ανθρώπους που δεν ξεχνιούνται».

Από τα μέχρι τώρα εκτεθέντα, λοιπόν, σχετικά με τον καθολικό ναό που βρίσκεται στην ΑΧΑΪΑ CLAUSS, έχουμε τα εξής συμπεράσματα:

1. Οι οικογένειες καθολικών που κατοικούσαν μέσα

☞ Η εντυπωσιακή σε μέγεθος και τεχνοτροπία εικόνα του Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται στον ναό της Αγίας Άννας στην Αχαΐα Κλάους. Είναι 300 ετών!

στο Οινόκαστρο, αρχικά εκκλησιάζονταν στο σπίτι του Σπύρου Μάλλια, ο οποίος είχε διαμορφώσει ένα δωμάτιο γι' αυτόν τον σκοπό.

2. Ο ναός κτίστηκε στα 1924 και είναι αφιερωμένος στην Αγία Άννα.

3. Κτήτοράς του είναι ο Βλάσπη Αντωνόπουλος, που θέλησε να προσφέρει στη σύζυγό του, πρωτίστως, και εν συνεχεία στις οικογένειες των καθολικών κατοίκων της Gutland, τη δυνατότητα να προσεύχονται, ή, κατά την εκδοχή Μάλλια, κτίτωρ είναι η ίδια η Costanza Αντωνοπούλου.

4. Η γυναίκα του Σπύρου Μάλλια, Μαρία... είχε φέρει μαζί της δύο σπάνιες εικόνες, τον S. GIORGIO και την SANTA MARIA, κειμήλια από τους γονείς της. Μετά το κτίσιμο της Αγίας Άννας, η οικογένεια Μάλλια μετέφερε όλα τα εκκλησιαστικά της σκεύη και τις εικόνες εκεί, και

5. Μετά τον θάνατο της Costanza Αντωνοπούλου η πέτρα της εκκλησίας γύρισε πίσω στην Ιταλία, κι έτσι η εκκλησία δεν λειτουργεί πλέον.

Αλλά όταν, στα 2008, η γερμανορθόδοξος λαογράφος Ροδούλα Σταθάκη άρχισε να ερευνά το γερμανόγλωσσο Αρχείο των ιδιογράφων λογιζτικών βιβλίων της ΑΧΑΪΑ CLAUSS, έκανε μια ανα-

κάλυψη εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και αποκαλυπτική, η οποία έρχεται να ανατρέψει τα δεδομένα και να επαναφέρει στο προσκήνιο την εγγραφή του βιβλίου των Πρακτικών του Δ.Σ. του έτους 1920. Νύξη αυτής της ανακάλυψης, η κ. Σταθάκη έκανε στο βιβλίο Η ΟΙΝΟΠΟΙΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΑΧΑΪΑ» ΚΑΙ ΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΒΑΡΕΛΙΑ ΤΗΣ, που απετέλεσε τον καρπό μιας τριετούς ερευνητικής εργασίας. Έγραψε, λοιπόν:

«Στο πολύ αξιόλογο γερμανικό αρχείο της «ΑΧΑΪΑ CLAUSS», υπάρχει ένα χειρόγραφο βιβλίο με επιγραφή HAUPTBUCH GUTLAND I (Καθολικών) 1893-1915, στις σελίδες 352-353 του οποίου υπάρχει μια καταγραφή του πληθυσμού της Gutland, με ημερομηνία 11/23 Απριλίου 1899. Η καταχώριση είναι χωρισμένη σε «Καθολικούς», «Προτεστάντες» και «Ελληνες», προφανώς ορθοδόξους. Οι καθολικοί είναι 51, οι προτεστάντες 8 και οι ορθόδοξοι 67, σύνολο 126 κάτοικοι... Στον καταγισμό των προβληματισμών και των ερωτημάτων που γεννώνται μετά από αυτή τη μικρή ανακάλυψη, έρχονται να προστεθούν διάφορες λεπτομέρειες που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν. Ιδού μερικές:

A) Η ύπαρξη μιας περίτεχνης, ξυλόγλυπτης πινακίδας με την γερμανόγλωσση επιγραφή «St. Georg», που συμπεριλαμβάνεται στο υλικό του καθολικού παρεκκλησίου της Gutland, αλλά κανείς δεν ήξερε ποια ήταν η θέση της.

Και επειδή πάνω από την εξωτερική θύρα του ναού υπήρχε μία ίδιων διαστάσεων, αλλά πολύ κατώτερης ποιότητας.

B) Η υπερμεγέθης, επιβλητική θα έλεγε κανείς, εικόνα του Αγίου Γεωργίου, που βρίσκεται σε ειδική, μαρμαρίνη βάση, εντός του ναού, και δεν μπορεί να είναι εκείνη που αναφέρει ο Σπύρος Μάλλιας ως κτήμα των προγόνων του το οποίο «μετά το κτίσιμο της Αγίας Άννας, η οικογένεια Μάλλια μετέφερε... εκεί», γιατί, ευτυχώς, στο κάτω μέρος αυτής της εικόνας υπάρχει μια επιγραφή άκρως κατατοπιστική, που έρχεται μάλιστα να ενισχύσει την πληροφορία ότι «η καθολική εκκλησία του Αγίου Γεωργίου καθιερώθηκε στις 11/23 Απριλίου 1899».

ΠΗΓΗ: achaiaclauss.wordpress.com

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ
23 ΙΟΥΝΙΟΥ

**Βιομηχανικά
κτίρια**

*Όσα σώζονται είναι
σιωπηλοί μάρτυρες
της νεότερης ιστορίας
της Πάτρας*